

Add on Certificate Course on व्याकरणम्

Course Code	UA03IKSBA07	Title of the Course	व्याकरणम्
Total Credits of the Course	2	Total Hours per week	2

Course Objectives:	<ul style="list-style-type: none"> - विद्यार्थीઓ શબ્દરૂપોના પ્રકારો ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવે. - વિદ્યાર્થીઓ સ્વર સંધિ અને વ્યંજન સંધિ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરે. - વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ ઉદાહરણ દ્વારા સમાસના પ્રકાર ઓળખાવે. - વિદ્યાર્થીઓ વિભક્તિના આધારે વાક્યોની રચના કરે. - વિદ્યાર્થીઓ વાક્યોમાંથી કર્તુ, કર્મ અને ભાવવાચક શબ્દો અલગ તારવે. - વિદ્યાર્થીઓ અવ્યવ અને ઉપસર્ગના વાક્યો વચ્ચેનો તફાવત આપે. - વિદ્યાર્થીઓ અવ્યવ અને ઉપસર્ગના વિગતે ચર્ચા દ્વારા રૂપો બનાવે.
--------------------	---

Course Content		
Unit	Description	Weightage* (%)
1	<p>૧. સંસ્કૃતવર્ણમાલાપરિચય: (ચતુર્દશમાહેશ્વરસૂત્રાણિ)।</p> <p>૨. શબ્દરૂપમ્ -</p> <p>a શબ્દરૂપમ્ - સંજ્ઞાશબ્દા:। (વ્યાવહારિકા:)</p> <p>b શબ્દારૂપાણિ - સ્વરાન્તમ્ / વ્યંજનાન્તમ્)</p> <p>c સર્વનામશબ્દા: - અસ્મદ્, યુષ્મદ્, તદ્, એતદ્, યદ્, ભવત્, કિમ્, ઇદમ્, અદસ્, સર્વ (ત્રિષુ લિઙ્ગેષુ)</p> <p>અ -ઇ-ઊ-ઋ કારાન્તા: પુલિઙ્ગ- સ્ત્રિલિઙ્ગ-નપુષ્કલિઙ્ગ શબ્દા:।</p> <p>વ્યાકરણમ્</p> <p>૧. ધાતુરૂપમ્ (ક્રિયારૂપમ) (લટ્-લઙ્ - લૃટ્) (ચયનિતા: ધાતવ:)</p> <p>૨. સન્ધિ:</p> <p>સ્વરસન્ધિ:- યણ્ - અયાદિ- ગુણ- વૃદ્ધિ- દીર્ઘ- પૂર્વરૂપ- પરરૂપ- પ્રકૃતિભાવ।</p> <p>વ્યંજનસન્ધિ:- પરસવર્ણ:- અનુનાસિક- શ્ચુત્વ-ષ્ટુત્વ- જશ્ત્વ- ચર્ત્વ-ળત્વ</p> <p>ષત્ત્વવિધિ:।</p>	50%

SARDAR PATEL UNIVERSITY
Vallabh Vidyanagar, Gujarat
(Reaccredited with 'A' Grade by NAAC (CGPA 3.11))
Syllabus with effect from the Academic Year 2024-2025

	विसर्गसन्धि:- लोप-विकारादिविधि: (विसर्गस्य-र्, स्. श, ष) अनुस्वार-लोप-लत्वादि विधि:।	
2	१. समासः - केवल- अव्ययीभाव- तत्पुरुषः- कर्मधारयः- द्विगु- बहुवीहि- द्वन्द्वः समासम्। २. विभक्तिः कर्तृ- कर्म- करण- सम्प्रदान- अपादान-सम्बन्ध- अधिकरण- सम्बोधन- विभक्तिः। ३. वाच्यम्- कर्तृ, कर्म, भाववाच्यम् । व्याकरणम् १. प्रत्ययाः। २. अव्ययम्। ३. उपसर्गाः। ४. सङ्ख्या- सङ्ख्यावाचि- शब्दरूपाणिकः, द्वौ, त्रयः, चत्वारः (त्रिषु लिङ्गेषु) संख्या ५-१००।	50%

Teaching- Learning Methodology	Lecture-cum-discussion, Group Discussion, Presentations, Seminars, tutorials, Research Exercises
--------------------------------------	---

Evaluation Pattern		
Sr. No.	Details of the Evaluation	Weightage
1.	Internal Written / Practical Examination Internal Continuous Assessment in the form of Practical, Vivavoce, Quizzes, Seminars, Assignments, Attendance	30%
2.	University Examination	70%

Course Outcomes: Having completed this course, the learner will be able to	
1.	विद्यार्थीको शब्दरूपोना प्रकारे उदाहरण द्वारा समज्शे.
2.	विद्यार्थीको स्वर संधि अने व्यंजन संधि वच्येनो लेट स्पष्ट करी शकशे.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
Vallabh Vidyanagar, Gujarat
(Reaccredited with 'A' Grade by NAAC (CGPA 3.11))
Syllabus with effect from the Academic Year 2024-2025

3.	विद्यार्थीओ विविध उदाहरण द्वारा समासना प्रकार ओणभशे.
4.	विद्यार्थीओ विभक्तिना आधारे वाक्योनी रचना करशे.
5.	विद्यार्थीओ वाक्योमांथी कर्तु, कर्म अने भाववाचक शब्दो अलग तारवशे.
6.	विद्यार्थीओ अव्यव अने उपसर्गना वाक्यो वच्येनो तझावत ज्ञाशे.
7.	विद्यार्थीओ अव्यव अने उपसर्गना विगते यर्था द्वारा रूपो बनावशे.

Suggested References:

1. Keshav Bhikhaji Dhawale, An Easy Grammar of Sanskrit, S.B. Datar, Pub, Maharashtra, 2015
2. Ratnakar Narale, Sanskrit for English Speaking People, Prabhat Prakashan, New Delhi, 2013
3. रचनानुवादकौमुदी, कपिलदेवद्विवेदी, विश्वविध्यालयप्रकाशन, विशालाक्षीभवन, भूगर्भतलचौक, वाराणसी
4. अनुवादचन्द्रिका, ब्रह्मानन्दत्रिपाठी, चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनचौक, वाराणसी 221001
5. संस्कृतस्वयंशिक्षक, श्रीपाददामोदरसातवलेकर, राजपालएण्डसन्स, कश्मीरीगेट, नईदिल्ली 110006
6. व्याकरणसौरभम्, सम्पादक कमलाकान्तमिश्र, एन. सी. ई. आर. टी., नईदिल्ली 110006

Online Resources :

<https://www.motivationalstoriesinhindi.in/2020/01/book-sanskrit-pdf.html>

*****

